

Зміст

Список умовних скорочень	6
Вступ	8
1. Екологія в системі природничих, соціальних та технічних наук... 10	
Питання для самоконтролю	25
2. Основні положення біоекології (класичної екології)26	
2.1. Основні положення аутоекології (факторіальної екології)	26
2.1.1. Абіогенні (абіотичні) фактори.....	32
2.1.2. Біогенні (біотичні) фактори	35
2.1.3. Антропогенні фактори	39
2.2. Основні положення демекології (популяційної екології).....	40
2.2.1. Статичні параметри популяції.....	41
2.2.2. Чисельність та щільність організмів в популяціях.....	42
2.2.3. Динамічні параметри популяції	45
2.3. Основні положення синекології (екосистемології).....	47
2.3.1. Особливості кругообігу речовин в екосистемах	54
2.3.2. Особливості трансформації енергії в екосистемах	56
2.3.3. Структура екосистем	62
2.3.4. Динаміка екосистем.....	65
2.3.5. Приклади екосистем і принципи їх класифікації	68
Питання для самоконтролю	72
3. Основні положення біосферології (глобальної екології).....74	
3.1. Загальні уявлення про біосферу	74
3.2. Жива речовина і її роль в біосфері	82
3.3. Особливості біогеохімічних циклів.....	86
3.4. Суть глобального біологічного контролю	94
3.5. Схема еволюції біосфери	97
3.6. Основні причини порушення стійкості біосфери.....	103
Питання для самоконтролю	113
4. Антропогенний вплив на довкілля та його негативні наслідки... 114	
4.1. Загальні уявлення про антропогенний вплив.....	114
4.1.1. Особливості фізичного забруднення довкілля.....	119
4.1.2. Особливості хімічного забруднення довкілля.....	127
4.1.3. Особливості біологічного забруднення довкілля	130
4.1.4. Особливості забруднення довкілля відходами.....	132

4.2. Антропогенний вплив на атмосферу та його негативні наслідки	137
4.2.1. Основні речовини, що забруднюють атмосферу, та їх трансформація.....	138
4.2.2. Основні джерела антропогенного забруднення атмосфери..	144
4.2.3. Негативні наслідки забруднення атмосфери.....	147
4.2.4. Основні напрями охорони атмосфери	163
4.3. Антропогенний вплив на гідросферу та його негативні наслідки	165
4.3.1. Екологічні проблеми поверхневих вод суші	167
4.3.2. Принципи оцінки якості поверхневих вод	177
4.3.3. Особливості забруднення морських вод	179
4.3.4. Особливості забруднення підземних вод	182
4.3.5. Негативні наслідки антропогенного забруднення природних вод та їх охорона.....	188
4.4. Антропогенний вплив на педосферу та його негативні наслідки	195
4.4.1. Загальні відомості про педосферу	195
4.4.2. Основні причини деградації ґрунтового покриву.....	198
4.4.3. Наслідки забруднення ґрунтового покриву та його охорона ...	203
4.5. Антропогенний вплив на геологічне середовище та його негативні наслідки	211
4.5.1. Загальні відомості про геологічне середовище	211
4.5.2. Основні екологічні функції геологічного середовища.....	215
Питання для самоконтролю	224
5. Основи природокористування.....	226
5.1. Базові положення природокористування	226
5.2. Природні ресурси і принципи їх класифікації	235
5.3. Природні ресурси і проблема їх використання	242
5.3.1. Енергетичні ресурси.....	242
5.3.2. Газово-атмосферні ресурси.....	272
5.3.3. Водні ресурси.....	274
5.3.4. Ґрунтово-геологічні ресурси.....	276
5.3.5. Біологічні ресурси	279
5.3.6. Комплексна ресурсна група	281
5.4. Основні закони природокористування	283
5.5. Принципи управління природними системами.....	291
5.6. Природокористування в контексті сталого розвитку.....	296
5.7. Основні шляхи екологізації природокористування	301
Питання для самоконтролю	308

6. Економічні аспекти природокористування	309
6.1. Економічна оцінка природних ресурсів	309
6.2. Формування попиту, пропозиції та ціни на природні ресурси ..	316
6.3. Оцінка збитків від забруднення навколишнього середовища ...	320
6.4. Ефективність природокористування	325
Питання для самоконтролю	334
Перелік посилань	335
Іменний покажчик	342
Предметний покажчик	344